

Planen för Petgårde gårdsby.

"Vi är oroliga för vad detta kan betyda för möjligheterna till naturupplevelser"

INSÄNDARE

De öländska sjömarkerna, betesmarkerna längs den östra kusten, är värdefulla jordbruksmarker. Beteshävderna har också skapat stora naturvärden och därmed upplevelsevärden för många människor. Norr om Kårehamn är betesmarkerna utomordentligt rika på biologisk mångfald, för närvarande är främst antalet växtarter känt.

Området beskrivs i film och text på <https://oland.naturskyddsforeningen.se>. Marken hotas nu av exploatering som en del av projektet Petgårde Gårdsby AB. De planerar att här sälja drygt 10 stora tomter, 4-6000 kvm med havsutsikt, och lite längre upp från havet cirka 70 mindre tomter.

Projektet infördes nyligen i kommunens förslag till Översiktsplan 2040 (ÖP) efter ett förslag från en privatperson under samrådsperioden.

Mediainslagen om projektet har starkt dominerats av exploatörernas synsätt, ambitioner och visioner, och har INTE

speglat skadeeffekterna på natur och miljö. För att balansera berättelsen vill Ölands Naturskyddsförening (ÖN) därför komplettera bilden med ett antal viktiga och mer "naturnära" perspektiv:

1 I inslagen i SVT Nyheter Småland (lokala sändningar 4 oktober och deras hemsida) framstår det som att ÖN bara värnar om förekomsten av växter i området, men så är inte fallet. Den artrikedomen (biologisk mångfald) är förvisso här sällsynt hög och i sig skyddsvärd, men vi ser på helheten av miljöer. Här finns unika ekologiska system i form av vätar, kalkfuktängar, vattendrag och uppfrysingsbenägen alvarmark, som svårigen kan samexistera med planerad bebyggelse. Vi är oroliga för vad detta kan betyda för möjligheterna till naturupplevelser och vad det innebär för många olika arter av till exempel fåglar och insekter.

2 De stora vattenmängder som här trycks ut från det mot öster sluttande öländska landskapet är helt avgörande för dels mångfalden av växter och djur, dels för det bete som ännu finns, även ovanför den 300-metersgräns (strandskyddet) som man

antagit räcker. Områdets beroende av en naturlig dränering torde spolerias. Även den "övre" delen, upp till ca 700 m från stranden, ingår här i begreppet sjömarker.

3 För att bebygga dessa "övre" delar av östra skiftet måste högst sannolikt göras en så omfattande drastisk artificiell dränering att såväl växtsamhällena som betet allvarligt kommer att påverkas, kanske försvinna. Stor risk att husen därt under kanske halva året omges av stora mängder vatten.

4 Vi ser det naturliga sambandet mellan naturvård och jordbruk, särskilt betesmarker. Projektet strider mot ÖP:ns intentioner att skapa "möjligheter att bedriva ett konkurrenskraftigt jordbruk" på Öland.

5 Därför ser vi att denna typ av uppköp av jordbruksmark, för byggnation, genom drastiskt ökade markpriser, är ett tydligt hot mot fortsatt jordbruksverksamhet, och därmed acceptabel naturvård även i andra områden på östra sidan.

6 Den tänkta exploateringen av sjömarkerna innebär en betydande

fragmentering av "det obrutna kustområdet", som ÖP säger sig värna om.

7 De här riksintressena skadas i sådan hög grad som Miljöbalken (MB) förbjuder. Det krävs ett stort allmänt intresse att gå mot MB, men här är det bara det exploaterande konsortiets intressen. ÖP anger annan mark som ligger bättre till för bebyggelse, utifrån infrastruktur och service.

8 Exploateringen är också ett hot mot områdets kända, men inte närmare undersökta, arkeologiska lämningar från järnåldern.

9 Summerat innebär de tänkta exploateringsplanerna INTE "verklig hållbarhet", något som hävdas på projektets hemsida.

Vi vädjar till handläggande och beslutande personer och instanser, men även exploatörerna, att väga in ovanstående verkligheter i den fortsatta processen av Petgårdeprojektet, kanske bör och kan detta område, Östra skiftet, utgå.

För Ölands Naturskyddsförenings styrelse
Jan Herrmann, ordförande

Arrende. Petgårde gård från insidan

INSÄNDARE

Vi, familjen Axelsson, med inslag av Nilsson och Olofsson, är den bondefamilj som fått förmånen att arrendera lantbruket i en ny form av partnerskap mellan arrendator och markägare på Petgårde gård. Där håller vi dikor och bedriver köttproduktion, odlar vall, majs och spannmål för kornas tillväxt.

Vi arrenderar även på traditionellt sätt. Föra prästgård där vi har mjölkproduktion, vilket för oss som företagare har visat sig vara en bra kombination med varierande marknadspriser.

Tre av familjens söner är utbildade inom jordbruk och mycket intresserade av att tillsammans utveckla våra båda verksamhetsgrenar, vilket innebär att vi kommer kunna försörja fyra familjer som aktiva bönder istället för en. Det är nog vad många bönder skulle önska och för det är vi inte bara tacksamma, utan förväntansfulla inför framtiden.

I några artiklar, insändare och skrivelser till kommunen förs fram åsikter om hur vi skall utveckla vår mark och driva vår verksamhet.

Därför vill vi kort ge vår bild av verkligheten och våra tankar kring Petgårde Gård och dess gårdsby.

I vår familj är vi eniga om att detta nya sätt att arbeta och utveckla en bondgård på många nya sätt gynnar bonden och utvecklar Öland, särskilt den östra sidan av ön där vi verkat i generationer. Förutom alla fördelar med att arbeta i partnerskap med annan företagskom-

petens som kompletterar oss genererar projektet en fin gård som vi ska bli stolta över. Vi ser många samhällseffekter såsom bland annat arbetstillfällen, omsättning till öländska hantverkare, energi till boende och samhället, ökad naturvård, finansiering av VA (vatten & avlopp för miljöns skull), och generell utveckling av östra området.

Viktigt för oss är det att vi har om att gårdens lantbruk bibehålles och därför är det en mycket liten del av vår brukade mark som kommer att kunna bebyggas, cirka 4 procent.

Vi förvaltar idag 110 Ha naturreservat, håller våra havsängar öppna med våra kor, engagerar oss i naturprojekt tillsammans med miljöaktiva organisationer och erbjuder grannar att förvalta deras mark i linje med deras stadgar enligt länsstyrelsens skötselplan. Vi tycker därför att det ansvar vi redan tar är tillräckligt.

Vi ser vår partner och initiativtagare som mycket seriös och tillförlitlig, inte minst genom de många miljoner kronor och tusentals egna arbetstimmar de lagt, hjälp med kontakter och leverantörer, material med mera för att rusta upp gården och starta upp vår gemensamma verksamhet.

Vi har redan kommit långt tillsammans även om mycket arbete återstår. Det vi hoppas på är att vi får stöd för att även vår familj ska kunna leva av vårt nedlagda arbete och utveckla vårt lantbruk efter eget huvud, som alla andra.

En levande landsbygd!

Mikael Axelsson med familj

Petgårde gårds arrendator Mikael Axelsson.

FOTO: AMANDA SAVELAND